

Врз основа на член 36 став 1 точка 3 и член 64 став 1 од Статутот на Општина Центар-Скопје („Службен гласник на Општина Центар-Скопје“ бр. 1/06; 12/15; 9/19; 14/19;1/21 и 11/21), Градоначалникот на Општина Центар-Скопје донесе

Р Е Ш Е Н И Е
за објавување на Програмата на Комисијата за еднакви
можности на жените и мажите за 2022 година

Се објавува Програмата на Комисијата за еднакви можности на жените и мажите за 2022 година,

што Советот на Општина Центар-Скопје ја донесе на третата седница, одржана на 17.12.2021 година.

Бр. 09-6333/27
17.12.2021 година
С к о п ј е

ГРАДОНАЧАЛНИК
на Општина Центар-Скопје
Горан Герасимовски

Врз основа на член 22 став 1 од Законот за локалната самоуправа („Службен весник на РМ“ бр. 5/02) и член 26 од Статутот на Општина Центар-Скопје („Службен гласник на Општина Центар-Скопје“ бр. 1/06; 12/15; 9/19; 14/19; 1/21 и 11/21), Советот на Општина Центар-Скопје на третата седница, одржана на 17.12.2021 година, донесе

ПРОГРАМА НА КОМИСИЈАТА ЗА ЕДНАКВИ МОЖНОСТИ НА ЖЕНИТЕ И МАЖИТЕ ЗА 2022 ГОДИНА

Комисијата за еднакви можности на жените и мажите (во натамошниот текст КЕМ), функционира како постојано работно тело на Советот на Општина Центар-Скопје. Комисијата за еднакви можности на жените и мажите е формирана (2009 година) со цел да го промовира родовиот концепт на локално ниво и да го имплементира Законот за еднакви можности на жените и мажите („Службен весник на РМ“ бр. 6/12).

Општа цел

КЕМ се залага за креирање на локални политики и зголемување на свеста кај граѓаните за воспоставување на родово сензитивните политики за еднакви можности на жените и мажите во политичката, економската, социјалната, образовната, здравствената и во други области од општествениот живот.

Креирање на концептот на родова интеграција при креирањето на локалните политики, подигнување на свеста на граѓаните за родово сензитивните политики преку кои се зголемува еднаквоста на жените и мажите. Создавање институционални услови за промоција и развивање на правата на жените, еднакви можности на жените и мажите во сите области на секојдневното живеење на локално ниво.

Задачи

Вклучување на родовите перспективи во главните текови, односно интегрирање на родовата перспектива во секоја фаза на процесот на градење, донесување, спроведување, следење и евалуација на политики, при што се има предвид промовирањето и унапредувањето на еднаквоста меѓу жените и мажите.

Инклузија на родовата перспектива во процесот на проценување на импликациите за жените и мажите во секоја планирана акција, вклучително и законската легислатива, политиките и програмите, во секоја област и на сите нивоа.

Припадниците на двата пола да станат интегрален дел од дизајнот, имплементацијата, мониторингот и евалуацијата на политиките и на програмите на сите политички, образовни, економски и социјални сфери на локално ниво.

Форми и облици за реализација на активностите

- Организирање работилници, трибини и обуки за определени прашања;
- Печатење на информативни флаери;
- Информирање на граѓаните.

Области на дејствување на КЕМ во 2022 година

- ❖ Превенција и влијание во намалувањето на семејно насилство;
- ❖ Препознавање и превенција од насилство меѓу учениците- **Bullying**;
- ❖ Поддршка на згрижувачки семејства и на еднородителски семејства;
- ❖ Промоција и поттикнување на женско претприемништво;
- ❖ Одржување на седници на интерсекторска комисија со менторот на UN WOMEN

I. Превенција и влијание во намалување на семејно насилство

Во време на пандемија со Ковид 19 имаме влошување на родовата рамнотежа во семејствата. Поради пандемијата има зголем број на невработени кои работеле со услужни дејности (угостителство, прехранбена индустрија, текстилна индустрија и друго) и истите ја загубиле во овој период својата работа. Со тоа се намалува економската моќ на семејството и поради тоа доаѓа до зголемен број на семејно насилство во семејството.

Воведените мерки влијаат на устоличување на родовиот стереотип дека улогата на жената е да се грижи за домот и семејството. Економски и политички текови, споделените обврски и улога со мажите во семејството, домот и општеството, како и еднаквите можности, за што со децении вложувавме, се намалуваат и можат да исчезнат во текот на кризата. Она што го гледаме во земјата откако се воведени мерките е доминација на родовиот стереотип дека улогата на жената е да се грижи за домот и за семејството. Комисијата за еднакви можности на жените и мажите, во соработка со професионални предавачи што работат на полето на насилство, ќе организира работилници и обуки за наставниците од општинските основни училишта за подигнување на свеста за препознавање и превенција од семејно насилство.

II. Препознавање и превенција од насилство меѓу учениците-Bullying

Сведоци сме на зголемен број случаи на насилство меѓу врсниците и тоа е присутно во училиштата.

Насилството меѓу врсниците, познато како **Bullying**, претставува збир на однесувања со цел да се воспостави контрола над другите преку употреба на сила, закани или намера за злоупотреба или агресивна доминација над другите, застрашување и манипулирање.

Најчести причини за насилство меѓу учениците се: разликите во општествената класа, религијата, полот, сексуалната ориентација, изгледот, однесувањето, силата, големината или способноста како се вршат определени нешта.

Комисијата за еднакви можности, во соработка со професионални предавачи што работат на полето на насилство меѓу врсниците, ќе организира работилници и обуки за наставниците од општинските основни училишта за подигнување на свеста за препознавање и превенција од насилство меѓу учениците.

Наставниците се први што се соочуваат со проблемот со насилството меѓу децата, односно меѓу учениците во општинските основни училишта.

III. Поддршка на згрижувачки семејства и на еднородителски семејства;

Во Општина Центар – Скопје постојат семејства кои згрижуваат деца-штитеници од Заводот во Демир Капија. Овие деца се со посебни потреби. Тие се со отежнато движење или воопшто не можат да се движат и истите користат пелени и други посебни средства за нормално функционирање. Токму затоа Општината ќе им излезе во пресрет за задоволување и помош на дел од нивните потреби.

Освен згрижувачки семејства, Општина Центар – Скопје ќе им помогне со обезбедување на продукти (облека, средства за хигиена и слично) и на еднородителските семејства кои се во социјален ризик.

IV. Мерки за изградба на капацитетите на невработени лица со вештини неопходни за пазарот на трудот

Координаторот и заменик-координаторот за еднакви можности на Општина Центар-Скопје откако од Агенцијата за вработување на РСМ ќе ја добијат листата на невработени лица од Општина Центар-Скопје ќе организираат обука за изградба на капацитетите на невработени лица со вештини неопходни за пазарот на трудот која ќе биде реализирана од страна на вработени лица во Агенцијата за вработување на РСМ.

V. Одржување седници на интерсекторска комисија со менторот на UN WOMEN

Координаторот и заменик координаторот во соработка со менторот од UN WOMEN да организираат одржување на седници со интерсекторската комисија пред подготовка на програмите и годишниот извештај на секторите.

АКЦИОНЕН ПЛАН за работа на Комисијата за еднакви можности на жените и мажите-КЕМ за 2022 година

Општина

Општина Центар-Скопје го зафаќа строгото централно подрачје на градот Скопје. Всушност, таа е седиште на најголем број установи што имаат административен, политички, образовен, културен и трговски карактер, но и на станбен дел што е најгусто населен во цела земја. Овде се наоѓаат: Собранието и Владата на Република Македонија со најголемиот број министерства, Собранието на Град Скопје, дел од Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“, Народната и универзитетска библиотека „Св. Климент Охридски“, црквата „Св. Спас“, старата скопска тврдина Кале, Градскиот трговски центар, Градскиот парк итн.

Општината се протега на 8 км². Се наоѓа на просечна надморска висина од 320 м. Според пописот на населението од 2002 година, вкупниот број жители изнесува 45.412 (според социјалната карта на Општината во 2014 година имало 47.392 жители). Просечната густина на населеност изнесува 5.714 жители на 1.000 м.

Според полот, 21.295 лица или 46,8% се машки, а 24.117 лица или 53,2% се женски. Во однос на националната структура, пак, 38.778 лица или 85,4% се Македонци, 1.465 лица или 3,2% се Албанци, 492 лица или 1,1% се Турци, 976 лица или 2,1% се Роми, 459 лица или 1% се Власи, 2.037 лица или 4,5% се Срби, 108 лица или 0,2% се Бошњаци и 1.099 лица или 2,4% се други.

Податоците се од последниот попис на населението на РМ од 2002 година.

Во 2020 година има 480 живородени деца (заклучно со третиот квартал на Заводот за статистика на РМ).

Општинската администрација има вкупно вработени-115 со Секретар и Градоначалник од кои жени-66 и мажи-48,(раководители: жени-16 и мажи-8).

АПВ-привремено вработени:38- 19 жени и 19 мажи (раководители 1 женаи 0 мажи).

Претседателот на Советот и секретарот на Општината се жени.

Општината има осум основни училишта,со 4.730 ученици, (2.330 женски и 2.400 машки), вработени:381 (343 жени и 38 мажи).

Во Општината има три детски градинки со повеќе клонови каде што се згрижени 1931деца (939 жански деца и 992 машки деца), вработени 292 лица (274 жени и 18 мажи).

ЈП „Паркинзи“ на Општина Центар-Скопје има вработени118 од кои 30 жени и 88 мажи раководители на сектор 4 (1 жена 3 мажи) и раководители на одделение 4 (1 жена 3 мажи),контролори на рампи (8 жени и 9 мажи),самостоен референт за корисници (10 жени и 2 мажи).

Вовед

По локалните избори во 2017 година со Одлука на Советот на Општина Центар-Скопје се именувани се 6 членови на КЕМ од ново избраните членови на Советот на Општина Центар-Скопје во мандатниот период 2021-2025 година.

Координаторот и заменик координаторот за еднакви можности на жените и мажите секоја година изготвуваат Програма, Акциски план за наредна година, и Извештај за реализираните активности за периодот од јануари до декември од претходната година.

Приоритетни области на работа

- Превенција и влијание во намалувањето на семејно насилство;
- Препознавање и превенција од насилство меѓу учениците- Bullying;
- Поддршка на згрижувачки семејства и на еднородителски семејства;
- Промоција и поттикнување на женско претприемништво;
- Одржување на седници на интерсекторска комисија со менторот на UN WOMEN

Дефинирање на целите

• Општа цел

- Воспоставување на еднакви можности на жените и мажите во политичката, економската, социјалната, образовната, културната, здравствената, граѓанската и во која било друга област од општествениот живот.
- Воспоставувањето на еднакви можности е грижа на целото општество, односно на сите субјекти на јавниот и на приватниот сектор што претставува отстранување на пречките и создавање услови за остварување на целосна еднаквост меѓу жените и мажите.
- Во спроведувањето на горенаведените цели од програмата ќе ги почитува принципите на родовата еднаквост.

• Посебни цели

- да промовира и да поддржува пристап што води сметка за родовата димензија и за чувствителноста во процесот на донесување одлуки;
- да влијае врз прогресот на родовата еднаквост и антидискриминацијата во локалната заедница и пошироко;
- да ги поттикнува еднаквите можности на жените и мажите за учество на жената во јавниот и во политичкиот живот на заедницата, како значаен аспект за развој на граѓанското општество;
- да создава институционални услови за промоција и за развивање на правата на жените и на човековите права, како и нивно вклучување во активностите за развој на заедницата во сите сфери од општествениот живот.

• Задачи

Вклучување на родовата перспектива во процесот на проценување на импликациите за жените и мажите во секоја планирана акција, вклучително и легислативата, политиките и програмите, во секоја област и на сите нивоа.

Лицата од двата пола да станат интегрален дел од дизајнот, имплементацијата, мониторингот и евалуацијата на политиките и на програмите на сите политички, економски и социјални сфери на локалното живеење.

• **Активности**

КЕМ и координаторот и заменик координаторот планираат во текот на 2022 година да ги преземат следниве активности: организирање на обуки, изготвување на флаери и информирање на граѓаните и промовирање преку електронските медиумите на сите активности што ќе се преземат.

Активностите ќе се реализираат со вклучување на експерти и специјалисти од области за кои се предвидуваат активностите.

Носители: Локалната самоуправа, координаторот и заменик координаторот, КЕМ во соработка со соодветни институции што работат на таа проблематика.

Општина Центар-Скопје треба да обезбеди средства за реализација на горенаведените активности и да ги предвиди во Буџетот на Општината за 2022 година.

Табела со цели, задачи и показатели

Цел I: Превенција и влијание во намалувањето на семејно насилство;

ПРОБЛЕМ	ЦЕЛИ	ЗАДАЧИ	ПОКАЗАТЕЛИ
Зголемен број на семејно насилство	Подигање на свеста засемејно насилство, како да се препознае истото, каде треба да се пријавијави насилството, СОС телефони,	КЕМ, во соработка со професионални стручни лица, ќе организира обуки за наставниците од ООУ преку ZOOM платформа.	Подигање на свеста на учениците за препознавање и пријавување на семејно насилство.

Средствата за реализација на оваа цел изнесуваат 10.000.00 денари.

Цел II: Препознавање и превенција од насилство меѓу учениците- Bullying

ПРОБЛЕМ	ЦЕЛИ	ЗАДАЧИ	ПОКАЗАТЕЛИ
Насилство меѓу децата врсноци.	Препознавање на децата жртви и децата насилници, како да им се пристапи, работа со децата за намалување на насилството.	КЕМ, во соработка со професионални стручни лица, ќе организира обуки за наставниците од ООУ. Кои институционални инструменти може да се искористат за намалување на насилството.	Препознавање на насилството и стручно пристапување на проблемот.

Средствата за реализација на оваа цел изнесуваат 20.000.00 денари.

Цел III: Поддршка на згрижувачки семејства и на еднородителски семејства;

ПРОБЛЕМ	ЦЕЛИ	ЗАДАЧИ	ПОКАЗАТЕЛИ
Потреба за поддршка на згрижувачките семејства	Згрижувачки семејства и еднородителските семејства да добијат материјална поддршка за децата	Да се обезбедат хигиенски средства и облека за децата	Помош за згрижувачките семејства и на еднородителските семејства

Средствата за реализација на оваа цел изнесуваат 60.000.00 денари

Цел IV: Мерки за изградба на капацитетите на невработени лица со вештини неопходни за пазарот на трудот

ПРОБЛЕМ	ЦЕЛИ	ЗАДАЧИ	ПОКАЗАТЕЛИ
Зголемен број на невработени поради пандемијата	изградба на капацитетите на невработени лица со вештини неопходни за пазарот на трудот	Организирање на обука за невработени лица	Намалување на бројот на невработени лица во општината

Средствата за реализација на оваа цел изнесуваат 10.000.00 денари.

• **Цел V: Одржување на седници на интерсекторска комисија со менторот на UN WOMEN**

ПРОБЛЕМ	ЦЕЛИ	ЗАДАЧИ	ПОКАЗАТЕЛИ
Годишните програми и извештаи немаат родова статистика	Секторите при изготвување на програмите и годишните извештаи да ги имаат родовите показатели	Организирање на состаноци на интерсекторската комисија со менторот од UN WOMEN	Програми и годишни извештаи со родови статистики.

Програмата и Акциониот план на КЕМ за 2022 година, кој изнесува 100.000,00 денари, финансиски ќе биде реализиран од Буџетот на Општина Центар-Скопје.

Бр. 08-6333/26
17.12.2021 година
С к о п ј е

Совет на Општина Центар-Скопје
Претседавач
Виолета Велковска с.р.